

communale Byrder, men der har dog altid ved Lovens Udarbeidelse været bibeholdt en Forbindelse mellem dens to Bestanddele, saaledes at man i det Bederlag, som bliver udredet for Skattebyrderne, tillige meente, at der skulde findes nogen Godtgjærelse for de forøgede Communalbyrder. Udkastet indeholder derfor vistnok det rigtige Princip, naar det i Regelen lægger de forøgede Communalbyrder paa Eieren og fordrer, at han skal have en særlig Udkomst til, at Brugeren skal overtage dem for ham, at det skal være udtrykt i Contracten. Der kan vel reises Tvivl om, hvorvidt det maa ansees absolut fornødent, men jeg synes dog, at det ligger i Forholdet, at det rettest bør være udtrykkeligt bestemt, hvilket ogsaa egentlig er tilfældet ved Udkastet, om det ogsaa deri ikke er saa tydeligt udtrykt som i Udvalgets Forslag.

Ordføreren: Jeg kan rigtignok ingenlunde erkjende, at Udkastet antyder noget Saa-
dant, som ligger i Forslaget. Forslaget siger nemlig, at Contracten skal udtrykkeligt tale om de Byrder, som Hartkornets Udvæjning vil medføre; men Enhver vil vistnok indrømme, at Eieren meget vel kan have tænkt paa disse Byrder, uden at have troet det nødvendigt specielt at nævne en Lov, som endnu ikke var udfkommen; naar han har sagt, at Forpagteren skal bære alle de Communalbyrder, som maatte blive lagte paa Eiendommen, saa har han, saavidt mig synes, fuldkommen betrygget sig med Hensyn til den nærværende Byrde.

Gleerup: Jeg har tilladt mig, i For-
ening med to andre ærede Rigsdagsmand at stille et Ændringsforslag til § 15. Vi have gjort det, fordi vi netop ikke med den ærede Ordfører kunne være enige i, at en Eier skulde kunne ved aldeles almindelige Udtryk i Contracten sikke sig for de forøgede Byrder, som den eventuelle Lovgivning vil paalægge ham; og vi troe, at der mellem vort Ændringsforslag og § 15 er en meget god Analogie, idet § 15 siger, at den forøgede Skattebyrde skal udredes af Eieren, uanseet ældre con-

tractmæssige Bestemmelser. Nu er det vel saa, at der ikke gives nogen egentlig Erstatning for Overtagelsen af de communale Byrder fra det retslige Standpunkt betragtet, men vi ere paa Billighedsstandpunktet, og hvad mig angaaer, da maa jeg tilstaae, at jeg ikke kunde have gaaet ind paa en Erstatning som den vedtagne, dersom jeg ikke havde taget de communale Byrder med i Beregning. Jeg mener derfor, at det er fuldkommen rigtigt, at man siger, at, ligesom Skatteforøgelserne skal træffe Eieren, saaledes skal ogsaa Forøgelserne i de communale Byrder træffe ham, og at deri maae ikke ældre contractmæssige Bestemmelser kunne gjøre nogen Forandring. I det Hele taget trøer jeg, det er meget misligt at tillade at contrahere paa en fremtidig Lovgivning; jeg troer, at derved bliver Lovgivningens Indvirkning paa mange Maader tilintetgjort. Jeg skal saaledes, for at oplyse med Exempler, hvorledes at man, jeg tør sige, misbruger Contractsfriheden, anføre, at, da der i sin Tid i de Roeskildske Stænder var Tale om, at der skulde udfomme en Lov om Erstatning for Bildskade, benyttede flere Godseiere dette til i Fæstebreve at lade indrykke, at Fæsteren ikke skulde have Ret til den Erstatning, som en saadan eventuel Lov vilde give; ligeledes er det mig bekendt, at allerede nu har i det Mindste een Godseier i et Fæstebrev ladet indrykke, at Fæsteren, dersom der udfommer en Fæsteafsløsningslov, som gav Fæsterne visse Ud-
komster med Hensyn til Andeel i Fæstestederne Bærvi, da skal den vedkommende Fæster ikke kunne gjøre nogen saadan Ret gjældende. Dette antager jeg at være et meget farligt Brug og et ligesfremt Misbrug af Contractsfriheden. (Sal) Jeg troer derfor, at det er nødvendigt, om Lovgivningen vil sikke sig en Gjenneførelse, som svarer til Hensigten, at den ikke tillader Parterne aldeles frit og ubestemt at contrahere paa en kommende Lov-
givnings Grundvold.